वचनादन्यत् ॥ २१॥ वन्यत् मन्त्रान्तरं भक्षणे भवति ।

भक्षे हि मेति वा यथालिङ्गम् ॥ २२॥ अनेन वानुवाकेन[1] शाखान्तरपठितेन यज्ञं ग्रहचमसादीन्भक्षयेत् यस्मिन्मन्त्रे यस्य ग्रहस्य चमसस्य वा लिङ्गम् तेन तं भक्षयेत् नराशंसलिङ्गेन नाराशंसान् इतरलिङ्गेनेतरानिति शाखान्तरात् ।

एवमितरौ प्रतिमन्त्रमेतु वसुर्विदद्वसुरेतु वसुः संयद्वसुरिति ॥ १३॥ इन्द्रौ मैत्रावरुणाश्विनौ होत्रा समर्पितौ यथाक्रममेत्वित्याभ्यां मन्त्राभ्यां होतुः सकाशात्प्रतिगृह्य एवमिति होतृवद्भक्षणं तयोः करोति · तच्चैवम् मैत्रणं विदद्वसुरिति प्रतिगृह्य होतारमुपह्वय चक्षुषोर्ष्ठौकयित्वा वाग्देवीति भक्षयित्वा गात्रालम्भं च कृत्वा होतृभक्षान्तरं होतृचमसे शेषमवनयति · तत आश्विनं संयद्वसुरिति प्रतिगृह्य शिरः पर्याहृत्याविद्ध्य प्रतिपर्याहृत्याविद्ध्य होतारमुपह्वय वाग्देवीति भक्षयित्वा गात्राणि चालभ्य होतृभक्षानन्तरं होतृचमसे शेषमवनयेदिति · भक्षणमपि ओष्ठलेपनमात्रमवघ्राणं वा होतृवदतिदेशादेव तथा च शाङ्खायनः (७. ८. १२) लिम्पेदिवैवाव[2] जिघ्रेदत्र द्विदेवत्येषु चेति अत्रऽर्तुयाजेषु द्विदेवत्येषु चैवम् अन्यत्र पानमेव ।

शेषं-शेषं होतृचमसेऽवनयति ॥ २४॥ भक्षणानन्तरं त्रयाणामपि द्विदेवत्यानां होत्रेऽध्वर्युः शेषं-शेषमवनयति · शेषं-शेषमिति वीप्साकरणात्प्रतिग्रहं प्रतिभक्षणं शेषावनयनम् · भक्षानन्तरं शेषावनयनादर्वाक् ग्रहाणां हस्ताद्विसर्जनं न कार्यमित्यपि होतृवदतिदेशाल्लभ्यते ।

पुरोडाशमात्रामैन्द्रवायवे प्रास्यति ॥ २५॥ होतृचमसे शेषावनयनानन्तरमैन्द्रवे पात्रे पुरोडाशस्य मात्रां सूक्ष्मखण्डं तूष्णीं पात्रमध्ये प्रक्षिपति अध्वर्युः · मानवे विशेषः नानवधायावसृजेदैन्द्रवायवे पुरोडाशभृगलं[3] मैत्रावरुणे पयस्यां धाना आश्विनेऽइति ।

पयस्यां मैत्रावरुणे ॥ २६॥ मैत्रणपात्रे पयस्यां प्रक्षिपेत् ।

आश्विने धानाः ॥ २७॥ आश्विनपात्रे ।

तानि प्रतिप्रस्थाता दक्षिणस्य हविर्धानस्योत्तरे वर्त्मनि निदधाति ॥ २८॥

---

१) Taitt. Saṃh. ३. २. ५. १. २) Thus B. °दिवैवावैव A. ३) Thus B. °वृगलं A.